

— bortset fra køkkener o. lign. — er de samme som de, der tjener virksomhedens formål (forretningslokalerne).

d. De i § 31, stk. 1, nr. 2 og 3, nævnte virksomheder, d. v. s. sygehuse, anstalter m. v. Noget lignende, som under c. bemærket gælder også her, kun kan der være anledning til at gøre opmærksom på, at kravene til disse institutioneres indretning allerede af hensyn til deres formål som regel vil være stillet så højt, at derigennem også sådanne hensyn, som søges fyldestgjort gennem § 14, vil være opfyldt.

e. Landbrug, skovbrug og gartneri. Da disse virksomheder jo i det væsentlige drives under åben himmel, vil de i § 14 indeholdte bestemmelser kun i begrænset omfang kunne komme i betragtning, og der må naturligvis tages hensyn til de særlige og traditionelle forhold, hvorunder dette arbejde foregår. Navnlig i bedrifter, hvor et større antal arbejdere (medhjælpere) virker, og ved nyindretning af bygninger, vil det være rimeligt at tage de hygiejniske hensyn, som § 14 påbyder, i betragtning, forsåvidt særlige forhold ikke taler derimod.

ad nr. 5 (§ 28, stk. 3, sidste punktum): Med hensyn til de regler, der eventuelt skulle komme til anvendelse på arbejde ved *lastning og losning* af skibe, henviser man til den på den XII. internationale arbejdskonference i 1932 vedtagne konvention, der indeholder detaljerede regler om beskyttelsesforanstaltninger mod ulykkestilfælde ved dette arbejde. Gennemførelsen af den pågældende bestemmelse i lovforslaget er en forudsætning for, at denne konvention ratificeres af Danmark.

ad nr. 6 (§ 31, stk. 1, nr. 1, landbruget): Sålænge vedkommende faglige hovedorganisationer og fagministre — således som foreskrevet i lovforslaget — ikke har udtalt sig derom, må man nære betænkelighed ved nærmere at angive, hvilke af lovforslagets arbejdstidsbestemmelser, der måtte kunne bringes i anvendelse på landbruget. I bemærkningerne til lovforslagets § 31 er der henvist til, at de særlige forhold, hvorunder landbrugsarbejde foregår, afhængigt af årstiden, vejrlig og dyrenes stadige pasning, bevirker, at disse bestemmelser ikke umiddelbart kan anvendes. Når man på den anden side ikke har ment uden videre at kunne udelukke landbruget fra disse bestemmelser, beror det på, at man mener, at nogle af dem må kunne og bør tilpasses på landbrugsarbejde. Selvom f. eks. en hvileperiode (nattehvile) på 11 sammenhængende timer omfattende tiden kl. 22 til kl. 6, ikke måtte kunne foreskrives for landbruget, ville en anden hvileperiode formentlig kunne fastsættes. Man ville dog ikke finde det hensigtsmæssigt at angive den i selve loven, da ordningen derved ville kunne virke for stift. Noget lignende gælder eventuelle bestemmelser om søn- og helligdagsfrihed.

ad nr. 7 (§ 31, stk. 2): Lovforslaget omfatter principielt beskæftigelse af enhver art, offentlig og privat, hvorved arbejdere (medhjælpere) anvendes i en arbejdsgivers tjeneste, jfr. § 1, stk. 1. Det omfatter altså principielt *alle* funktionærer, også de ledende og mest betroede (f. eks. direktører i større selskaber). Den foreslåede bestemmelse må derfor komme til at virke som en undtagelsesbestemmelse, der åbner mulighed for fra de almindelige bestemmelser at undtage dels sådanne medhjælpere, som nærmest indtager en arbejdsgivers stilling og må tage en sådant ansvar, dels sådanne, som arbejder så selvstændig i egen interesse, at det ikke vil stemme med denne egeninteresse at bringe de pågældende regler til anvendelse (f. eks. agenter).

ad nr. 8 (nattehvile): Der foreligger ikke særlige danske undersøgelser, men man tillader sig at henvise til bilag B i vedlagte svenske betænkning af 1948.

ad nr. 9 (§ 40, stk. 1): Når man i lovforslaget har valgt udtrykket „erhvervs-mæssigt arbejde“ i stedet for det i børneloven af 18. april 1925 anvendte udtryk „arbejde i erhvervsvirksomheder“, beror det på, at man anser det for bedre at dække hensigten, som er at beskytte arbejde, der udføres som erhverv for arbejderen, jfr. lovforslagets § 1, stk. 1. Herved bemærkes, at på den ene side ikke alt arbejde i en erhvervsvirksomhed er erhvervs-mæssigt, f. eks. ofte mindre børns arbejde i forældrenes landbrugsvirksomhed, medens på den anden side der meget vel kan foregå erhvervs-mæssigt arbejde i andre virksomheder end erhvervsvirksomheder, f. eks. i de i § 31, stk. 1, nr. 2, nævnte virksomheder.

Yderligere skal anføres, at det i bemærkningerne til § 40, stk. 1, på s. 90 øverst anførte om, at bestemmelserne i § 40 kun gælder den erhvervs-mæssige be-